

Hloubka

Hranické propasti

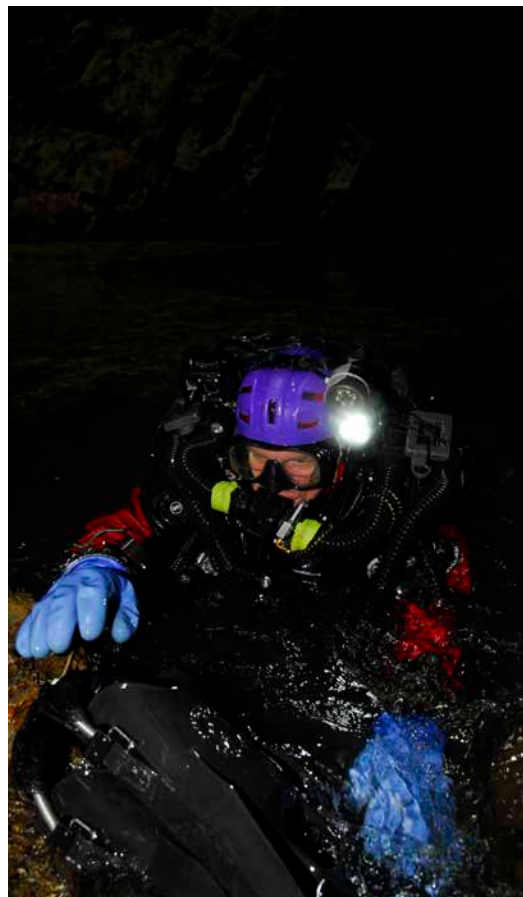
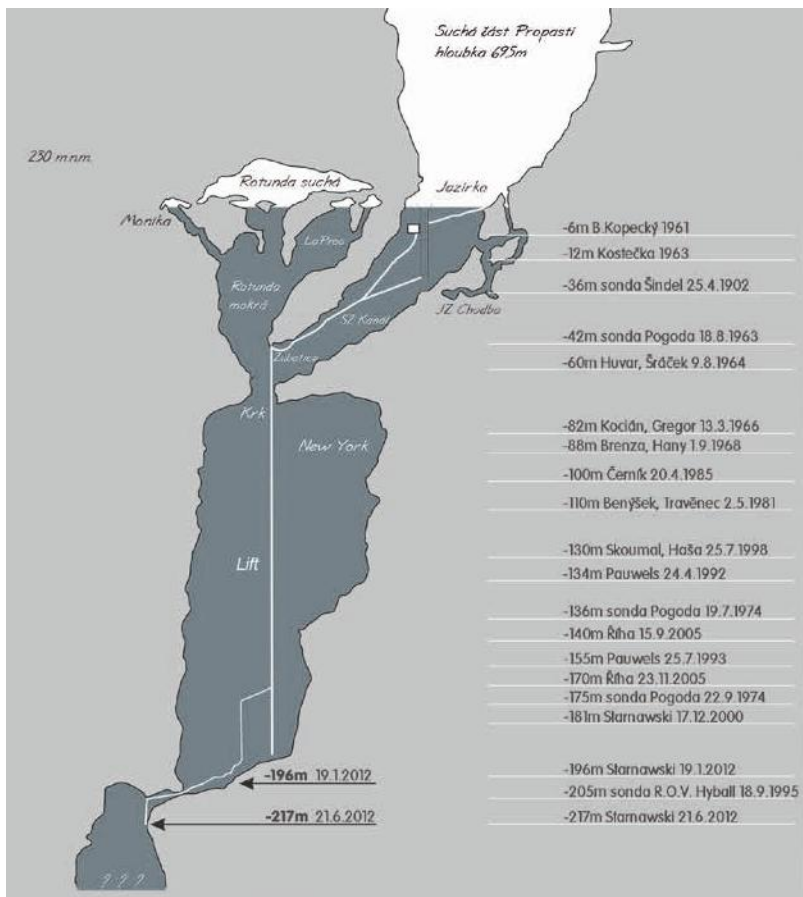
xxx

Hloubka Hranické propasti je odedávna lákadlem pro širokou veřejnost. Na úrovni odhadů a spekulací je to pole neorané. Pomineme-li pro jistotu nepřesnost platnost údajů z měření různými sondami, pak pravou vypovídací hodnotu má jedině robot s detailním měřením spuštěný na vodícím kabelu do hlubin. Druhou možností je potápěč. Pocity a dojmy z takových míst však dokáže vyjádřit a na ostatní přenést jen člověk. A jeden takový je nyní ústřední postavou v bádání v Hranické propasti. Dokáže posunout jméno Hranické propasti na první příčku v seznamu nejhlouběji potápěných jeskyní na světě?

Historie okolo průzkumu této lokality poblíž Teplic nad Bečvou sahá až do středověku. Každý si jistě dovede představit možnosti dobrodruha Máry v těchto dobách. Jeho výsledkem bylo pro tehdejší dobu naprosto odpovídající vyslovení poznatku, že „Jezírko nemá dno!“ Následující měření olovnicí ve 20. letech minulého století postupně až k okřídleným sondám doktora Pogody (1980) vedla již k informacím, ze kterých se dalo vycházet. Zlomovým okamžikem se ale v roce 1995 stalo nasazení ROV Hyball. Tehdy bylo prokazatelně dosaženo hloubky 205 m. Potápěči v té době potápěli hloubky okolo 130 m (Pauwels). V následujících letech se postupně Pa-

vel Říha a Kryzstof Starnawski dostávali za pomoci otevřeného okruhu, SCR a nakonec i CCR do prostor Liftu jako hlavní sestupné prostory propasti. Současně s tím vznikaly i mapy a řezy v různých hloubkách pod 150 metry. Nic ovšem nenahradí momenty těsně po vynoření z dlouhých ponorů zakončených hodinovými dekompresemi, kdy ostatní účastníci visí na ústech kolegy a s úžasem hltají popis míst, kam se zatím nikdo jiný nedostal. Tím posledním, kdo přináší aktuální osobní poznatky z hlubin, je polský potápěč Kryzstof Starnawski na zdvojeném rebreatheru Hammerhead.

19 ledna 2012 nastala znovu situace netrpělivého vyzvídání po vynoření Star-

XXX

» XXX

» XXX

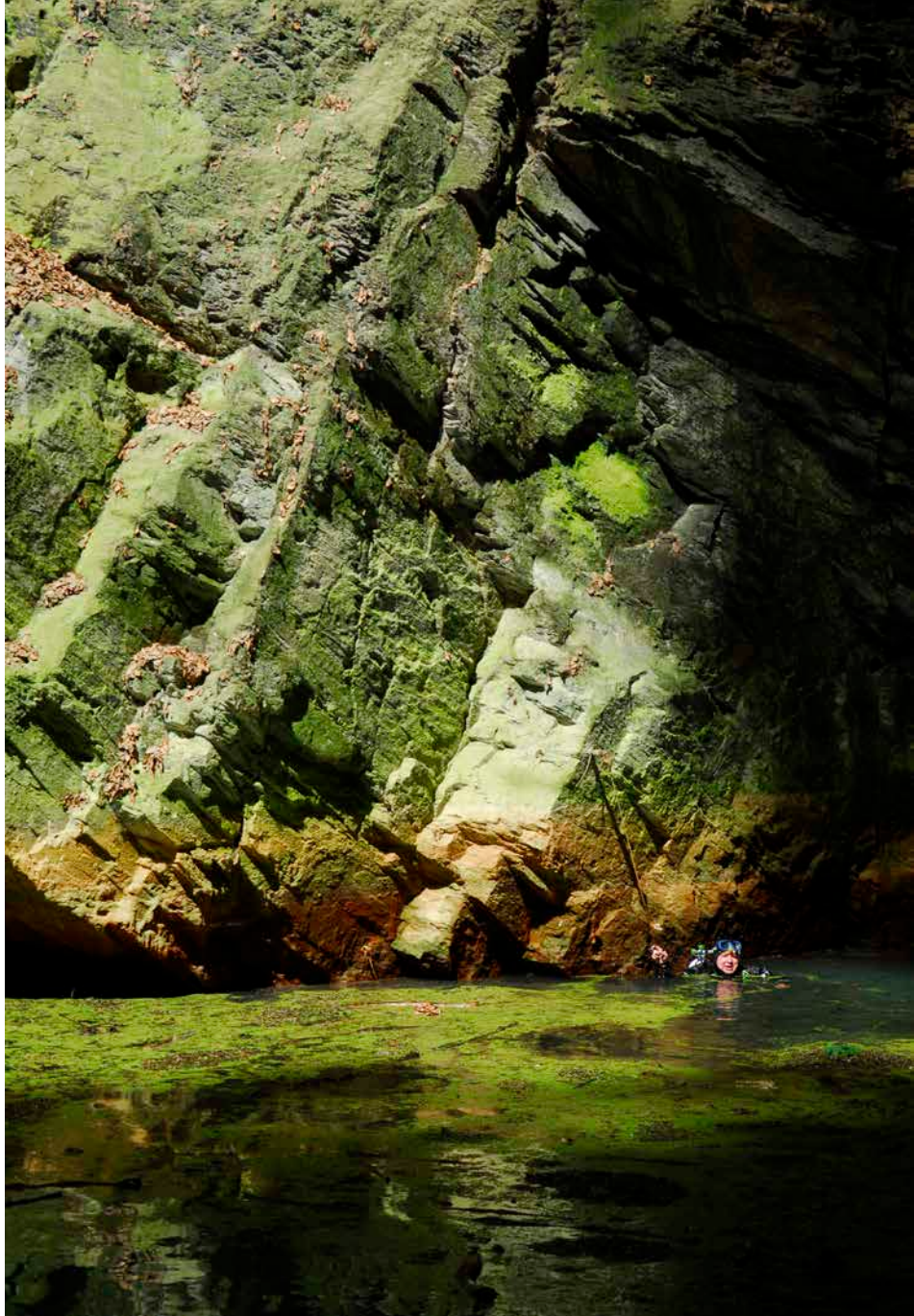
nase z hloubky 196 m. Tehdy už všichni věděli o restrikci v hloubce okolo 200 m, kterou jako první zmapoval ROV Hyball, vedený pilotem Riedsem z Velké Británie. Krzysek situaci potvrdil a přesně popsal. Dno bylo zataraseno a další postup byl znemožněn kládkami, větvemi a spadlými skalními bloky. V jednom místě ale uložení napadaného materiálu naznačovalo šanci na průnik. Pro viditelnost přes 20 m v celém Liftu se Krzyskovy odhady jevily jako velmi přesné. Stav byl pečlivě zvážen a prvního letního dne letošního roku se opět sešla skupina ZO ČSS Hranický kras, která jako držitel výjimky ze zákona smí na propasti provádět průzkum. V plánu bylo nalezení postupu v místě restrikce a rekognoskace v hloubce pod 200 metrů.

Malá skupina členů vytvořila pro Krzstofa podpurný tým. V hloubce 130 m operoval David Čani, 65 metrů zajišťovali Libor Čech s Petrem Vaverkou. Mirek Lukáš na CCR byl jako vedoucí akce komunikační spojkou s rekordmanem při dlouhé dekompresi v habitatu.

Na plošině měli logistiku na starosti Irena Stangierska a Honza Musil. V záloze byla na místě i mobilní dekompresní komora, kterou obsluhoval a zdravotní činnost zajišťoval Michal Guba. S dopravou veškerého materiálu významně pomohli Vladan Mickerts, Jarda Suchoň a Silvestr Pěkník s doprovodem. Starnas se ke svému ponoru zanořil ráno v půl osmé. David mu šel po 30 minutách naproti. V plánu měl setkání

ve 130 metrech při Krzyskovu návratu. Krzysek sestoupil za devět minut k místu restrikce ve 196 m, podařilo se mu protáhnout mezi dvěma spadlými kmeny a po projetí několika metrů se pod ním otevřelo pokračování Liftu obrovsky prostornou studnou. Zde po dalším mírném sestupu provedl lokální prohlídku, fixoval svoji šňůru pro následný postup při příštích ponorech a vrátil se k již čekajícímu Davidu Čani

XXX

XXX

do 130 metrů. Ponor probíhal podle plánu, časy i spotřeby byly dodrženy. Dosaženou hloubkou bylo 217 metrů při celkovém času 7 hodin a 32 minut. Kryzstof Starnawski je držitelem hloubkového rekordu s rebreatherem. V roce 2011 dosáhl na Blue Hole v Egyptě –283 metrů. Jeho ambicí je nyní dokázat, že Hranická propast je místem, kde bude mít jedinečnou příležitost dosáhnout hloubkového rekordu v jeskyni. Jinak řečeno, Hranická propast má šanci být nejhlouběji odpotápenou jeskyní na světě. Ať to vezmeme z kteréhokoli úhlu pohledu, takový výkon by byl vzhledem ke zmíněným komplikacím v hloubce okolo

200 m obrovským pokrokem. Prozatímní rekord Nuño Gomeze v jihoafrické studni Boesmansgat s hloubkou 282,6 m je tedy reálně v ohrožení.

Se zabezpečením hloubkových ponorů má skupina 7-02 České speleologické společnosti dostatečné zkušenosti. Pro takové případy je v hloubce devíti metrů trvale instalován dekompresní „stan“. Jedná se o plastový svařenec s nerezovou konstrukcí o objemu kolem 9 m³. Zde provádí potápeč v relativně příjemném prostředí několika-hodinové dekompresce. Může přitom pít, jíst nebo dokonce listovat v časopisech, které mu zabezpečovací potápeči donesou ze břehu. Součástí zdravot-

ního dohledu je vždy odborný personál, v první řadě jako obsluha přítomné mobilní dekompresní komory. Pro všechny případy je akce včas nahlášená všem lokálním složkám v záchranném systému ČR včetně vrtulníkové základny LZS v Ostravě.

Starnasovo zjištění naplňuje všechny očekáváním velkého objevu. Obavy z neprostupnosti ve 200 metrech jsou rozptýleny a před průzkumníky teď stojí náročná příprava na nejhlubší ponory v jeskyni na celém světě. Držme palce, ať se to podaří. Další zprávy bude možné sledovat na www.hranickapropast.cz

www.vaverka.net

